„TRIUNGHIUL AURIFER“

TINOSU-PUCHENII MOȘNENI—CRIVINA!

Cineva spunea că fotbaliștii de clasă se nasc la oraș. Și argumenta: aici pot vedea meciuri, aici au posibilitatea să fie supravegheați de un antrenor, aici există tradiția. Întîmplător, discuția a auzit-o președintele secției de fotbal a clubului Petrolul Ploiești, GHEORGHE URICH, totodată și președintele comisiei centrale de juniori. Părerea sa e cu totul alta: „Dimpotrivă, cred că la sate există mulți fotbaliști talentați, posesorii unui talent în stare nativă, nelucrat. Mai mult, copiii de la sate au mai mult timp pentru fotbal, decît cei de la oraș. De altfel, din experiența de la Petrolul, vă pot spune că noi am avut și avem destui fotbaliști care s-au născut la țară. De pildă, Florea de la noi și Dumitru Nicolae de la Steaua, veri buni între ei, sînt din comuna Tinosu, iar Mircea Georgescu de la Farul și Voinea, tot de la Steaua, și ei veri între ei, au deprins fotbalul împreună, în comuna lor, Puchenii Moșneni. Așa că, bazat pe această experiență, am propus în cadrul comisiei centrale de juniori, să ne ocupăm mai mult de tinerii fotbaliști de la sate“.

Așadar, Tinosu, Puchenii Moșneni... Călăuză l-am rugat să ne fie FLOREA, *petrolistul.*

LA TINOSU, PE „CÎMPIE“

Lăsăm în urmă Ploieștiul cu rafinăriile sale și cotim la dreapta, pe un drum de țară. Asfaltul a rămas undeva, în stînga. În curînd sîntem în satul lui Florea. Iată, înconjurat cu salcîmi, terenul de fotbal. Barele — cam strîmbe, punctul de 11 m. — însemnat printr-o gropiță...

— Primele îndrumări, *povestește Florea,* mi le-a dat un cetățean pe nume Manole, apoi directorul școlii, profesorul Rădulescu. Asta era prin 1951—1952. Jucam portar la Recolta Tinosu. Un an mai tîrziu, eram elev la școala profesională din Tîrgoviște și atlet. Renunțasem la fotbal. Dar el nu a renunțat la mine și, în 1954, am venit la Ploiești, la Uzina 1 Mai, la juniori. Antrenorul nostru, Mircea Haită, m-a scos din poartă și m-a făcut fundaș.

— *Dar Dumitru Nicolae?*

— El este mai mic decît mine. Tot aci a început. A mai învățat la Tg. Jiu, la școala profesională de lăcătuși mecanici, după care s-a transferat la școala profesională de la Uzina 1 Mai. Era prin 1955 și juca la juniori. Apoi a trecut la Petrolul și, de aci, și-a luat zborul.

— *Dar acum cine se mai ocupă, aici, de fotbal?*

Nu știe nimeni. Ne interesăm la Consiliul popular și ni se dă adresa lui GHEORGHE DUMITRU. Florea îl cunoaște și ajungem repede. Președintele A.S. Prahova C.A.P. Tinosu, bucuros de oaspeți care se interesează de activitatea fotbalistică din comună, ne dă toate relațiile:

— La noi, la Tinosu, există o tradiție frumoasă. Aici au mai jucat și Bădin, și Bădulescu, și Mihai Tenea. În 1962 echipa noastră a fost prezentă în baraj pentru campionatul regional și am pierdut promovarea la golaveraj. După un an am cucerit, în zona noastră, „Cupa Agriculturii“. Și acum avem băieți talentați: Ion Constantinescu, Vasile Ion, Florian Nenciu, Gheorghe Nicolae, fratele lui Dumitru Nicolae. De aci au mai plecat Vlad Marin și Matei Petre, amîndoi la Vagonul Ploiești.

—*Dar acum cine se ocupă de copii, ca să mai răsară un Florea, un Dumitru Nicolae?*

— Eu! Altcineva nu este! Dar nu avem mingi. Doar una! Echipament ar fi suficient, dar ghete bune avem numai șapte perechi. Poate că Petrolul, dacă vrea să-l mai dăm ceva jucători, ar trebui să ne ajute cu ceva echipament și mingi. Nu dintre cele mai bune, nu sîntem pretențioși, ci din cele care nu mai sînt folosite.

ÎN SATUL LUI VOINEA ȘI AL LUI GEORGESCU

Ori de cîte ori deschid televizoarele, duminica după masa, pentru a vedea meciurile de fotbal, locuitorii comunei Puchenii Moșneni sînt curioși să-i vadă pe foștii lor consăteni, FLOREA VOINEA ȘI MIRCEA GEORGESCU. Numai că unul joacă la Steaua, în București, celălalt la Farul, în Constanța. Doar sîmbătă, cînd Steaua a jucat cu Farul, bucuria lor a fost deplină...

Și unul și altul sînt binecunoscuți aci, la Pucheni, deși au plecat din comună cu destui ani în urmă. Cine poate să ne dea relații? Toate drumurile duc către nea Apostol Nicolae, om în vîrstă, dar care iubește fotbalul cu inima unui tînăr, cel care i-a văzut pentru prima dată și pe Voinea și pe Georgescu lovind mingea de cîrpă. Din păcate, nea Apostol *nu e de găsit. Apar însă imediat alți cunoscuți ai celor doi fotbaliști. Iată-l de pildă pe GHIȚĂ STELIAN, extremă „de meserie“, cel care — după cum spune — l-a învățat pe Voinea să joace fotbal.*

— Din '59 eu însă nu mai joc fotbal. Îl urmăresc pe Voinea și mă bucur atunci cînd are succes.

CONSTANTIN RĂDOI a jucat aci, la Puchenii Moșneni, în aceeași echipă și cu Voinea *și cu* Mircea Georgescu. „Era, *își amintește el,* multă veselie și interes în jurul meciurilor de fotbal. Citeodată, cînd jucam în deplasare, în alte sate, veneau mulți de aici, de la noi, să ne vadă“.

— *Și acum nu se mai întîmplă așa?*

— Nu prea, *vine răspunsul.* Înainte echipa noastră activa în campionat, acum...

Nici unul dintre cei prezenți — și erau destui — nu-și amintește dacă echipa locală mai participă în vreo întrecere organizată și... cum se numește! „Înainte“? „Recolta“?, „Progresul„?

Tineri care să-i urmeze pe terenul de fotbal pe cei doi internaționali ar fi destui. În jurul nostru se adunaseră o sumedenie. Unii, cu o minge de cîrpă, ca de pildă Florea Badea, Mihai Gheorghe, Marin Paraschiv, Ion Vasile, *elevi la școala din comună, încinseseră joaca pe un teren de la marginea satului; alții ar fi vrut să învețe, dar...*

După cum ni se spune, nea Apostol Nicolae *e bine intenționat, ar vrea să facă multe, dar nu-l ajută nimeni...*

ALECU + ROMA = CRIVINA!

Nu, la Crivina n-am mai fost. Florea, *căluza noastră, căruia îi mulțumim pe această cale, ne-a spus însă că din acest sat se trag* Alecu, *junior la Petrolul, actualmente senior la Steagul roșu Brașov și* Roma, *fostul jucător al aceleiași echipe, în clipa de față la Rapid Plopeni, Culmea: și ei sînt tot veri!*

★

Așadar: Tinosu, Puchenii Moșneni, Crivina. Un triunghi. Un „triunghi aurifer“, din care au ieșit cîțiva fotbaliști cunoscuți în țară și chiar peste hotare. Un triunghi aurifer din care ar mai putea răsări și alte mlădițe, cel puțin la fel de talentate. Dar asta numai dacă vor avea și ele șansa ca cineva să le depisteze talentul, să se ocupe de ele. Dar mai bine să nu lăsăm lucrurile numai pe seama șansei!...

— t —

Un profesor, Florea, și cîțiva asistenți. Vor deveni și ei un Florea, un Voinea, un Georgescu?

DE CE SE ȘUTEAZĂ ȘI SE MARCHEAZĂ PUȚIN?

FOSTUL INTERNAȚIONAL CEHOSLOVAC BICAN DESPRE O ACUTĂ PROBLEMĂ A FOTBALULUI ACTUAL

Unul dintre cei mai mari fotbaliști cehoslovaci din perioada dinaintea celui de al doilea război, JOSEF BICAN (se citește Bițan), în prezent antrenor, întrebat de ziariști ce părere are despre sistemele actuale de joc și ce-i lipsește fotbalului modern, a răspuns prompt. Dar mai întîi la partea a doua a întrebării:

— Curaj, suflet și luciditate. Țin să precizez că, de origine ceh după părinți (stabiliți la Viena) și cu toate că fiecare vacanță mi-o petreceam la bunici în Cehoslovacia, eu am învățat fotbalul la școala vieneză.

ȘI NOI AM JUCAT ÎN 4+2—4!

Și pentru că cel mai des adus în discuție este sistemul 4—2—4 cred că e cazul să remarc că *el era aplicat și pe timpul meu, în perioada 1931—1940.* Antrenorul Daucik, în prezent în Spania, cu care am fost pe vremuri coleg de echipă, spunea nu de mult unor ziariști cehoslovaci că de fapt deși fundaș stînga, el n-a jucat niciodată pe acest post și că, de fapt, el a fost primul stoper cehoslovac. Și așa a fost. Slavia Praga — echipa unde am jucat — intra pe teren în formația: *Bokșai — Cerny, Daucik — Pruha, Mozir, Truhlar — Horak, Bradac, Bican, Kopeck, Vytlacil.* În realitate însă, în joc ea acționa în următoarea așezare: *Bokșai — Pruha, Cerny, Daucik, Truhlar — Nozir, Kopecky — Horak, Brada, Bican, Vytlacil.* De ce? Pentru că fundașii se plasau în fața careului, în așteptarea adversarilor și atunci extremele erau marcate de mijlocașii laterali. Iar în linia mediană, alături de Nozir, acționa un înaintaș retras, în speță Kopecky, un adevărat inter ideal. Așadar, rezulta un 4—2—4.

SISTEMUL NU-I TOTUL

De fapt, însă, sistemul nu-i totul. Anglia a cucerit campionatul mondial pe merit după mine. Dar ea a aplicat un sistem, 4—3—3, care nu mi-a plăcut prea mult fiindcă a destrămat jocul aripilor, care în Anglia era tipic. Bobby Charlton a muncit ca un salahor, că mi s-a și făcut milă de el, mai ales că este un mare jucător, care ar fi putut arăta mult mai mult dacă ar fi fost lăsat să-și facă jocul caracteristic, plin de spectaculozitate. Trebuie să recunosc însă, că Ramsey a reușit să ajungă departe cu aplicarea acestui sistem, deși l-a transformat, aș putea spune, într-o „muncă grea“, încît jucătorul are impresia că se află într-o fabrică, în care depune eforturi șablon, în mod mecanic. Din punctul de vedere al englezilor poate că este mai bine așa, deoarece Ramsey are elemente care știu să joace, are fundași ce se pot transforma rapid în aripi, îl are pe neobositul Bobby, care acoperă tot terenul, iar în față dispune de două „bice“, Hunt și Hurst, oricînd dispuși să se bată chiar și pentru o cauză pierdută.

SĂ NU NE TEMEM DE CAREUL DE 16 M!

Nu știu dacă în această privință am să mă fac înțeles ușor,

Jocul actual nu-i chiar așa de lipsit de răpundere. Dimpotrivă. El cere eforturi susținute din partea atacanților, pentru că de ei este vorba. Ei trebuie să depună o „muncă de salahor“ pînă să înscrie un gol. Am să mă refer tot la Anglia. În campionatul său a început să se marcheze mai multe goluri ca altădată. Repet, cu toate că personal dau prioritate sistemelor care favorizează mai mult ofensiva, știu că *și în cadrul lui 4—3—3 se poate ataca.* Pentru aceasta însă, jucătorul trebuie să aibă calități fizice și tehnice deosebite și să fie curajos. Acum am ajuns la ceea ce voiam să spun. *Să lăsăm la o parte orice sistem și să vedem mai bine că azi se cam abuzează de jocul la mijlocul terenului, care — după părerea mea — nu are nici o importanță sau nu este chiar atît de important.* Dacă două echipe se hotărăsc să-și desfășoare jocul la centrul terenului, nu le va mai rămîne timp pentru a marca goluri.

LA CENTRUL TERENULUI SE POATE JUCA ȘI LA 60 ANI!...

Despre mine se spunea pe vremuri că nu-mi place să mă retrag din terenul advers, că fac de multe ori pe „vătaful“ și multe alte. Nu știu însă cum se făcea că în timp ce eram „vătaf“ marcam și goluri. *Mi-am zis întotdeauna că, pentru un atacant, hotăritoare este lupta în careul de 16 m advers și nu în fața propriei porți.*

În mijlocul terenului, în această „țară a nimănui“ se fac tot felul de exhibiții cu balonul spre delectarea spectatorilor. Aici însă, se poate juca fotbal pînă la vîrsta de 60 de ani!...

Îmi amintesc des de *Sindelar,* centrul înaintaș al „wunderteamului“ austriac, alături de care am jucat de multe ori. Era un jucător excepțional, un tehnician desăvîrșit, foarte șiret și bun șuter. Îi lipsea forța fizică, dar compensa printr-un plus de viteză. Înaintînd în vîrstă, el nu mai marca goluri ca mai înainte, dar niciodată nu i-a trecut prin minte să joace altceva decît jucase înainte și să renunțe la lupta în fața porții adverse. Spectatorii nu i-ar fi iertat niciodată acest lucru: așteptau de la el fie un gol, fie o pasă din care să se marcheze.

Dacă cercetăm presa sportivă din toate timpurile vom constata că întotdeauna a fost criticat faptul că se șutează puțin la poartă.

Antrenorul echipei Rapid Viena, unde am și jucat, *Edy Bauer* îmi spunea mereu: *„Pepi, dacă mingea vine din dreapta, preia-o din vole cu stîngul și șutează exact în colțul de sus, opus, al porții“.* Și asta exersam, de sute de ori la un antrenament și de mii de ori pe lună.

În această privință Ramsey are un mare avantaj: jucători bine pregătiți la cluburi, care știu să șuteze cu ambele picioare. La 18 ani e greu să mai înveți pe un tînăr lovirea corectă a balonului; e prea tîrziu!

DE CE PUȚIN?

Se spune că azi se trage puțin la poartă. Eu cred însă că mai mult nici nu se poate, pentru că *se creează prea puține situații de șut și ca să tragi la poartă numai ca să te afli în treabă n-are nici un rost.* Pentru a marca mai multe goluri este necesar, înainte de toate, să creezi condiții, să lupți cu apărarea adversă, chiar și cu una aglomerată, să-i găsești punctul vulnerabil, să acționezi rapid și să fii mai iute decît adversarul. Toate acestea însă, pretind ca balonul să nu fie ținut undeva pe la centrul terenului, ci să fie adus în careul de 16 m sau în apropierea lui. Aplicarea sistem-tactică este absolut necesară, însă cel mai important este să pui suflet și să ai clarviziune în timpul jocului.

În final, mă mai întorc odată la „vătăfia“ mea. Se spunea că eram fricos, că evitam duelul direct etc. Într-adevăr, niciodată n-am fost grav accidentat, însă n-aș dori nimănui să simtă pe propria-i piele toate loviturile și vînătăile cu care m-am ales în urma ciocnirilor și duelurilor. Și țin să precizez că niciodată nu m-am aruncat orbește în lupta directă, ci am căutat să-mi depășesc adversarul prin iuțeală și șiretenie. Și asta niciodată în fața careului meu și nici la centrul terenului, ci totdeauna în careul advers.

LIMBAJ UNIC ÎN ARBITRAJ?

Față de ultimele propuneri făcute pentru crearea unei unități de concepție a fotbalului (anglo-saxon și sud-american) și a unei interpretări uniforme a regulamentului de către arbitri, cunoscutul cavaler al fluierului, Istvan Zsolt, care a primit titlul de cel mai bun arbitru al Ungariei (el a arbitrat și în C. M. 1966), a ținut să facă o serie de precizări:

„Este aproape imposibil să se ajungă la o deplină uniformizare a fotbalului anglo-saxon cu cel al popoarelor latine. Se afirmă că o unitate de concepție este indispensabilă universalității fotbalului și că F.I.F.A. trebuie să treacă la măsuri urgente pentru a se atenua prăpastia dintre cele două modalități de joc, în caz contrar putîndu-se ajunge în C.M. din 1970 la o scizione completă, mai ales sub raportul opticei arbitrajului.

Se uită, însă, că jocul unei țări corespunde trăsăturilor temperamentale ale poporului respectiv. De aici reies deosebiri nu numai în concepția de joc, dar și în modul de interpretare a regulamentului de către arbitri. Exemplu cel mai recent: partida Ferencvaros — Liverpool, care a fost condusă de arbitrul italian D'Agostini. Jucătorii englezi au fost nemulțumiți de deciziile arbitrului italian, care, obișnuit cu jocul din țările latine, a avut o altă optică asupra „intrărilor“ dure ale britanicilor: jocul cu corpul, jocul așa-zis bărbătesc, împingerea cu umărul — nu sînt cunoscute în Italia, așa că D'Agostini le-a sancționat, deși frecvența lor în fotbalul englez a făcut din ele o „a doua natură“.